

SIKKERHETS DATABLAD

Sulfurdioksid

Utgivelsesdato: 16.01.2013
Sist oppdatert: 12.10.2017

Utgave: 1.0

HMS-databladnr.: 000010021800
1/15

Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1 Produktidentifikator

Produktnavn: Sulfurdioksid

Handelsnavn: Sulphur dioxide 2.8 Chemical, Sulphur dioxide 3.8 HiQ, Sulphur dioxide 3.8 Scientific

Tilleggsidentifikasjon

Kjemisk navn: Sulfurdioksid

Kjemisk formel: SO₂

EU-identifikasjonsnummer 016-011-00-9

CAS-nr. 7446-09-5

EU-nummer 231-195-2

REACH-registreringsnr. 01-2119485028-34

1.2 Relevante, identifiserte bruksområder for stoffet eller blandingen, og bruksmåter det advares mot

Identifisert bruk: For industriell og profesjonell bruk i henhold til gjennomført risikoanalyse. I varmebehandling, som reduserende atmosfære. Kjøllemiddel. Transfylling av gass eller væske, Bruk av gass til produksjon av farmasøytiske produkter. Bruk av gass alene eller i blandinger, til kalibrering av analyseutstyr. Bruk gass som råvare i kjemiske prosesser. Bruk av gass til behandling av metall Vannbehandling. Tilsatt i blandinger med gass, i trykkbeholdere

Bruk som blir frarådd For forbruker.

1.3 Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Leverandør

AGA AS
Postboks 13 Nydalen
N-0409 Oslo Norway

telefon: +4723177200

E-post: kundeservice@no.aga.com

1.4 Nødtelefonnr.: +47 22 59 13 00 (24h - Giftinformasjonssentralen)

Avsnitt 2: Fareidentifikasjon

2.1 Klassifisering av stoffet/blandingen

Klassifisering ifølge EU-forskrift nr. 1272/2008, med endringer.

Fysiske Farer

Gasser under trykk Flytende gass H280: Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming.

Helsefarer

Akutt toksisitet (Innånding av gass) Kategori 3 H331: Giftig ved innånding.

Etseskade på hud Kategori 1B H314: Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.

SIKKERHETS DATABLAD

Sulfurdioksid

Utgivelsesdato: 16.01.2013
Sist oppdatert: 12.10.2017

Utgave: 1.0

HMS-databladnr.: 000010021800
2/15

Alvorlig øyeskade

Kategori 1

H318: Gir alvorlig øyeskade.

2.2 Etikettelementer

Inneholder:

Signalord: Fare

Fareerklæring(er): H280: Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming.
H314: Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
H331: Giftig ved innånding.

Anbefalt Forholdsregel

Forebygging: P260: Ikke innånd gass/damp.
P280: Benytt vernehansker /verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm.

Svar: P303+P361+P353+P315: VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll/dusj huden med vann. Søk legehjelp umiddelbart.
P304+P340+P315: VED INNÅNDING: Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende har en stilling som letter åndedrettet. Søk legehjelp umiddelbart.
P305+P351+P338+P315: VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. Søk legehjelp umiddelbart.

Lagring: P403: Oppbevares på et godt ventilert sted.
P405: Oppbevares innelåst.

Avhending: Ingen.

Tilleggsinformasjon om etiketter

EUH071: Etsende for luftveiene.

2.3 Andre farer: Kontakt med fordampende væske kan forårsake frostskafer eller frysing av huden.

SIKKERHETS DATABLAD

Sulfurdioksid

Utgivelsesdato: 16.01.2013
Sist oppdatert: 12.10.2017

Utgave: 1.0

HMS-databladnr.: 000010021800
3/15

Avsnitt 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.1 Stoff

Kjemisk navn	Sulfurdioksid
EU-identifikasjonsnummer:	016-011-00-9
CAS-nr.:	7446-09-5
EU-nummer:	231-195-2
REACH-registreringsnr.:	01-2119485028-34
Renhet:	100% Stoffets renhet i dette kapittelet brukes kun til klassifisering og representerer ikke den faktiske renheten til stoffet slik det leveres. Rådfør deg med annen dokumentasjon for disse opplysningene.
Handelsnavn:	Sulphur dioxide 2.8 Chemical, Sulphur dioxide 3.8 HiQ, Sulphur dioxide 3.8 Scientific

Avsnitt 4: Førstehjelpstiltak

Generelt: Flytt den skadede ut i frisk luft. Benytt pusteutstyr med egen luftbeholder. Hold pasienten varm og i ro. Tilkall lege. Benytt kunstig åndedrett hvis pusten opphører.

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding:	Flytt den skadede ut i frisk luft. Benytt pusteutstyr med egen luftbeholder. Hold pasienten varm og i ro. Tilkall lege. Benytt kunstig åndedrett hvis pusten opphører.
Øyekontakt:	Skyll straks øyet med vann. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. Skyll grundig med vann i minst 15 minutter. Søk legehjelp umiddelbart. Skyll 15 minutter til hvis legehjelp ikke straks er tilgjengelig.
Hudkontakt:	Skyll øyeblikkelig med rikelig vann i minst 15 minutter, mens kontaminerte klær og sko fjernes. Kontakt lege øyeblikkelig! Kontakt med fordampende væske kan forårsake frostskafer eller frysing av huden.
Inntak/svelging:	Inntak gjennom munnen er ikke ansett for å være en potensiell eksponeringsvei.

4.2 Viktigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede: Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. Kontakt med den flytende gassen kan føre til skader (forfrysninger) på grunn av rask avkjøling ved fordampning. Kan være dødelig ved innånding.

4.3 Indikasjon på om øyeblikkelig legehjelp eller spesiell behandling er nødvendig

Farer:	Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. Kontakt med den flytende gassen kan føre til skader (forfrysninger) på grunn av rask avkjøling ved fordampning. Kan være dødelig ved innånding.
Behandling:	Varm opp frostskaferde legemsdeler med lunkent vann. Ikke gni på det skadede området. Søk legehjelp umiddelbart. Behandles med en kortikosteroidspray så snart som mulig etter innånding.

SIKKERHETS DATABLAD

Sulfurdioksid

Utgivelsesdato: 16.01.2013
Sist oppdatert: 12.10.2017

Utgave: 1.0

HMS-databladnr.: 000010021800
4/15

Avsnitt 5: Brannsløkkingstiltak

Generelle Brannfarer:	Beholderne kan eksplodere ved oppvarming.
5.1 Brannsløkkingsmidler	
Egnete brannsløkkingsmedier:	Bruk vannspray til å redusere fordampning eller avlede drivende dampkyer. Vannstråle eller vanntåke. Tørrpulver. Skum. Karbondioksid.
Uegnete brannsløkkingsmedier:	Ingen. Ikke bruk vannstråle, da dette kan føre til at den etsende væsken spruter.
5.2 Spesielle farer forbundet med stoffet eller blandingen:	Brann eller overdreven varme kan danne skadelige nedbrytingsprodukter.
5.3 Råd til brannmenn	
Særlige brannsløkkingstiltak:	Ved brann: Stopp lekkasje dersom dette kan gjøres på en sikker måte. Bruk av vann kan forårsake dannelse av meget giftige vandige løsninger. Hold avrenningsvann borte fra kloakk og vannkilder. Grøft (lag demninger) for å kontrollere vannavrenningen. Fortsett å spraye vann fra den beskyttede posisjonen inntil gassflaska forblir kald. Bruk slukningsmidler til å begrense brannen. Isolér kilden til brannen eller la den brenne ut.
Spesielt verneutstyr for brannmenn:	Gasstette, kjemikaliebestandige klær (type 1) i kombinasjon med selvstendig pusteapparat. Retningslinje: EN 943-2 Vernetøy mot flytende og gassformige kjemikalier, innbefattet flytende aerosoler og faste partikler. Funksjonskrav for gasstett (type 1) vernetøy for redningsstyrker

Avsnitt 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

6.1 Personlige forholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer:	Evakuér området. Sikre tilstrekkelig luftventilasjon. Overvåk konsentrasjonen for det produktet som er sluppet ut. Unngå at det kommer ned i kloakksystemet, kjeller og groper, eller andre steder hvor en oppkonsentrering kan være farlig. Bær pusteutstyr med egen luftflaske ved entring av området hvis det ikke er bevist at det er trygt. EN 137 Åndedrettsvern — Selvforsynt pusteutstyr med åpent kretsløp og luft under trykk — Krav, prøving, merking.
6.2 Miljøverntiltak:	Forhindre ytterligere lekkasje eller søl dersom det er forsvarlig. Reduser dampen med vanntåke eller fin vannspray. Hold avrenningsvann borte fra kloakk og vannkilder. Grøft (lag demninger) for å kontrollere vannavrenningen.
6.3 Metoder og materiell for avgrensning og opprensning av utslipp:	Sikre tilstrekkelig luftventilasjon. Vask forurenset utstyr eller lekkasjested med store mengder vann.
6.4 Referanse til andre avsnitt:	Se avsnitt 8 og 13.

SIKKERHETS DATABLAD

Sulfurdioksid

Utgivelsesdato: 16.01.2013
Sist oppdatert: 12.10.2017

Utgave: 1.0

HMS-databladnr.: 000010021800
5/15

Avsnitt 7: Håndtering og lagring:**7.1 Forholdsregler for sikker håndtering::**

Kun erfarne personer som har mottatt korrekt opplæring skal håndtere gass under trykk. Unngå direkte kontakt - innhent spesielle opplysninger før bruk. Bruk kun korrekt, spesifisert utstyr, som er egnet til dette produktet, tilførselstrykket og temperaturen. Installasjon av en krysspylingsenhet mellom beholderen og regulatoren anbefales. For høyt trykk må ventileres med et egnet skrubbersystem. Se leverandørens håndteringsanvisninger. Stoffet må håndteres i forhold til gjennomarbeidede hygiene- og sikkerhetsprosedyrer. Beskytt beholderne mot fysisk skade, og ikke dra, rull, skyv eller slipp dem. Ikke fjern eller gjør uleselig etiketter som er gitt av leverandøren, til identifisering av beholderens innhold. Når beholderne skal flyttes, må det brukes korrekt utstyr, f.eks. tralle, håndtruck, gaffeltruck, osv., selv for korte avstander. Sylinderne skal til enhver tid være sikret i vertikal stilling. Steng alle ventiler når de ikke er i bruk. Sikre tilstrekkelig luftventilasjon. Tilbakeslag av vann inn i beholderen må forhindres. Tillat ikke tilbakeslag inn i beholderen. Unngå tilbakeslag av vann, syrer og alkalier. Oppbevar beholderen i et godt ventilert rom og med en temperatur på under 50°C. Vurder relevante lover, forskrifter og lokale regelverk i forbindelse med lagring av beholdere. Det må ikke spises, drikkes eller røykes under bruk. Oppbevares i samsvar med lokale/regionale/nasjonale/internasjonale forskrifter. Bruk aldri åpen flamme eller elektrisk oppvarming for å øke trykket i en gassbeholder. Behold ventilhetten på plass inntil gassflasken er forsvarlig sikret mot å velte. Deretter tas flasken i bruk. Skadede ventiler må rapporteres til leverandøren øyeblikkelig Steng beholderens ventil etter bruk og når den er tom ,selv om beholderen fortsatt er tilknyttet forbruksutstyr. Forsøk aldri å modifisere eller reparere beholderens ventiler eller sikkerhetsavblåsingsutstyr. Når blindmutter følger med beholderen skal denne monteres på ventilen umiddelbart etter frakobling fra forbruksutstyr. Oppbevar beholderens ventilåpninger rene og frie for forurensninger, spesielt olje og vann. Hvis det er vanskelig å bruke beholderens ventil, skal bruken avbrytes og leverandøren kontaktes. Prøv aldri å overføre gasser fra én beholder til en annen. Flaskeventilbeskyttere eller hetter skal være på plass.

7.2 Betingelser for sikker lagring, inklusive eventuelle uforenligheter:

Beholdere bør ikke lagres under forhold som kan medføre korrosjon. Må ikke oppbevares sammen med næringsmidler, drikkevarer eller dyrefôr. Oppbevarte beholdere må kontrolleres jevnlig for generell tilstand og lekkasje. Flaskeventilbeskyttere eller hetter skal være på plass. Beholdere skal lagres på områder der det ikke er brannfare. Varmekilder og tennkilder må unngås. Oppbevares unna brennbart materiale.

7.3 Spesifikk sluttbruk:

Ingen.

SIKKERHETS DATABLAD

Sulfurdioksid

Utgivelsesdato: 16.01.2013
Sist oppdatert: 12.10.2017

Utgave: 1.0

HMS-databladnr.: 000010021800
6/15

Eksponeringskontroll/personbeskyttelse
--

8.1 Kontrollparametre

Yrkesmessige Eksponeringsgrenser

Kjemisk navn	Type	Eksponeringsgrenser	Kilde
Sulfurdioksid	NORMEN	0,8 ppm 2 mg/m ³	Norge. Administrative normer for forurensninger på arbeidsteden (12 2011)
	STEL	1 ppm 2,7 mg/m ³	EU. Indikative eksponeringsgrenseverdier i direktivene 91/322/EØF, 2000/39/EU, 2006/15/EU, 2009/161/EU (02 2017)
	TWA	0,5 ppm 1,3 mg/m ³	EU. Indikative eksponeringsgrenseverdier i direktivene 91/322/EØF, 2000/39/EU, 2006/15/EU, 2009/161/EU (02 2017)

DNEL-verdier

Kritiske komponenter	Type	Verdi	Merknader
Sulfurdioksid	Arbeidstakeren - som kan innåndes, over lang tid - lokal	1,3 mg/m ³	-
	Arbeidstakeren - som kan innåndes, i kort tid - lokal	2,7 mg/m ³	-

PNEC-verdier

Kritiske komponenter	Type	Verdi	Merknader
Sulfurdioksid			PNEC-er er ikke tilgjengelige.

8.2 Forebyggende tiltak

Egnede konstruksjonsmessige kontrolltiltak:

Vurder et arbeidstillatelsessystem, f.eks. til vedlikeholdsarbeid. Sikre tilstrekkelig luftventilasjon. Sørg for tilstrekkelig generell og lokal avtrekksventilasjon. Hold konsentrasjonene godt under eksponeringsgrensene for yrkeseksponering. Gassdetektorer må brukes når toksiske mengder kan slippes ut. Systemer under trykk må jevnlig kontrolleres for lekkasje. Produktet skal håndteres i lukket system under strengt kontrollerte forhold. Bruk kun permanent lekkasjesikre installasjoner (f.eks. sveiste rør) Det må ikke spises, drikkes eller røykes under bruk.

Individuelle vernetiltak, som personlig verneutstyr

Generelle opplysninger:

Det skal utføres og dokumenteres en risikovurdering i hvert arbeidsområde, for å vurdere risikoene som er knyttet til bruken av produktet og for å velge det PVU som passer til den aktuelle risikoen. Følgende anbefalinger skal vurderes. Pusteutstyr med egen luftflaske skal være lett tilgjengelig i tilfelle uhell. Beskyttelsesdrakt mot kjemikalier skal være lett tilgjengelig i tilfelle uhell. Personlig verneutstyr for kroppen må velges etter oppgaven som skal utføres og de medførte risikoene. Beskytt øyne, ansikt og huden mot kontakt med produktet. Ta hensyn til lokale retningslinjer i forhold til utslipp til atmosfære. Se metoder i avsnitt 13 for håndtering av avgass.

SIKKERHETS DATABLAD

Sulfurdioksid

Utgivelsesdato: 16.01.2013
Sist oppdatert: 12.10.2017

Utgave: 1.0

HMS-databladnr.: 000010021800
7/15

Øye-/ansiktsvern:	Øyevern, briller eller ansiktsskjerm i henhold til EN166 må brukes for å unngå eksponering for væskesprut. Bruk øyevern i henhold til EN 166 når det brukes gasser. Retningslinje: EN 166 Øyevern.
Hudvern Håndvern:	Bruk arbeidshansker ved håndtering av beholderne. Retningslinje: EN 388 Vernehansker mot mekanisk påførte skader Kjemikaliebestandige hansker som er i samsvar med EN 374, skal brukes til enhver tid ved håndtering av kjemikalieprodukter, hvis en risikovurdering fastslår at dette er nødvendig. Retningslinje: EN 374-1/2/3 Vernehansker mot kjemikalier og mikroorganismer. Material: Kloropregummi. Gjennombruddstid: 480 min
Kroppsværn:	Beskyttelsesdrakt mot kjemikalier skal være lett tilgjengelig i tilfelle uhell. Retningslinje: EN 943 Vernetøy mot flytende og gassformige kjemikalier, innbefattet flytende aerosoler og faste partikler.
Andre:	Bruk vernesko ved håndtering av beholdere. Retningslinje: ISO 20345 Personlig verneutstyr - Vernesko.
Respirasjonsvern:	Se Europeisk standard EN 689 for metoder for vurdering av eksponering ved innånding av kjemiske stoffer, og nasjonale, veiledende dokumenter for metoder for bestemmelse av farlige stoffer. Valget av åndedrettsvern (RPD) må baseres på kjente eller forventede eksponeringsnivåer, faren tilknyttet produktet og sikker arbeidsgrenser for det valgte åndedrettsvernet. Material: Filter E Retningslinje: EN 14387 Åndedrettsvern. Gassfilter(e) og kombinert(e) filter(e). Krav, prøving, merking. Retningslinje: EN 136 Åndedrettsvern. Helmasker. Krav, prøving, merking. Retningslinje: EN 137 Åndedrettsvern — Selvforsynt pusteutstyr med åpent kretsløp og luft under trykk — Krav, prøving, merking.
Temperaturfarer:	Ingen forholdsregler er nødvendig.
Hygienetiltak:	Innhent særskilt instruks før bruk. Ut over bruk av gjennomarbeidede hygiene- og sikkerhetsprosedyrer er ingen sikkerhetstiltak påkrevd. Det må ikke spises, drikkes eller røykes under bruk.
Miljømessig forebyggende tiltak:	Hvis du ønsker mer informasjon om avhending, kan du se avsnitt 13.

Avsnitt 9: Fysiske og kjemiske egenskaper**9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper****Utseende**

Fysisk tilstand:	Gass
Form:	Flytende gass
Farge:	Fargeløs
Lukt:	Karakteristisk, irriterende, skarp lukt
Luktterskel:	Luktegrensen er subjektiv og lukt kan ikke advare bruker om

SIKKERHETS DATABLAD

Sulfurdioksid

Utgivelsesdato: 16.01.2013
Sist oppdatert: 12.10.2017

Utgave: 1.0

HMS-databladnr.: 000010021800
8/15

	overeksponering.
pH-verdi:	ikke anvendelig.
Smeltepunkt:	-75,5 °C Annet, nøkkelstudie
Kokepunkt:	-10 °C (1.013 hPa) Annet, nøkkelstudie
Sublimeringspunkt:	ikke anvendelig.
Kritisk temperatur (°C):	158,0 °C
Flammepunkt:	Gjelder ikke gasser og gassblandinger
Fordampningshastighet:	Gjelder ikke gasser og gassblandinger
Brennbarhet (faststoff, gass):	Ikke-brennbar gass
Ekspløsjongrense, øvre (%):	ikke anvendelig.
Ekspløsjongrense, nedre (%):	ikke anvendelig.
Damptrykk:	3.271 hPa (20 °C) Annet, nøkkelstudie
Damp tetthet (luft=1):	2,263 (0 °C) Luft=1
Relativ tetthet:	(0 °C) Annet, nøkkelstudie 1,5 (referansemateriale: Vann)
Løselighet(er)	
Vannløselighet:	Fullstendig oppløselig i vann
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann:	ikke anvendelig
Selvantennelsestemperatur:	ikke anvendelig.
dekomponeringstemperatur:	Ikke kjent.
Viskositet	
Kinetisk viskositet:	Data ikke tilgjengelig.
Dynamisk viskositet:	0,012 mPa.s (18 °C)
Ekspløsjonsegenskaper:	Ikke aktuelt
Oksideringsegenskaper:	ikke anvendelig.

9.2 ANDRE OPPLYSNINGER:

Gass/damp tyngre enn luft. Kan samles på innestengte steder, spesielt ved eller under bakkenivå.

Molekylvekt:

64,06 g/mol (SO₂)

Avsnitt 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet:	Ingen reaktivitetsfare unntatt virkningene som beskrives i underavsnittet nedenfor.
10.2 Kjemisk Stabilitet:	Stabil under normale forhold.
10.3 Mulighet for Farlige Reaksjoner:	Ingen.
10.4 Forhold som må Unngås:	Unngå fuktighet i installasjonen.
10.5 Materialer å Unngå:	Fuktighet. Se siste versjon av ISO-11114 for materialkompatibilitet. Reagerer med vann under dannelse av korrosive syrer. Kan reagere voldsomt med alkalier. Reagerer med de fleste metaller i nærvær av fuktighet, frigjørende hydrogen; en ekstremt brannfarlig gass. Med vann forårsakes rask korrosjon av visse metaller.

SIKKERHETSDATABLAD

Sulfurdioksid

Utgivelsesdato: 16.01.2013
Sist oppdatert: 12.10.2017

Utgave: 1.0

HMS-databladnr.: 000010021800
9/15

10.6 Farlige Spaltningsprodukter: Farlige spaltningsprodukter vil ikke forekomme ved normal lagring og normal bruk. Ved brann kan følgende giftige og/ eller korrosive damper bli dannet ved termisk spalting : Svoveloksider.

Avsnitt 11: Toksikologiske opplysninger

Generelle opplysninger: Ingen.

Opplysninger om sannsynlige eksponeringsveier

Innånding: Høye konsentrasjoner forårsaker alvorlige etseskader på luftveier.

11.1 Toksikologiske opplysninger**Akutt toksisitet - Svelging**

Produkt Klassifiseringskriteriene er ikke oppfylt, basert på tilgjengelige data.

Akutt toksisitet - Hudkontakt

Produkt Klassifiseringskriteriene er ikke oppfylt, basert på tilgjengelige data.

Akutt toksisitet - Innånding

Produkt Giftig ved innånding.

Sulfurdioksid

LC 50 (Rotte, 4 t): 1260 ppm
Merknader: Mulighet for forsinket dødelig lungeødem.

Toksisitet ved gjentatt inntak

Sulfurdioksid

NOAEL (No observed adverse effect level) - ingen påviste negative virkningsnivå (Rotte(Kvinnelig, Mannlig), Innånding, 4 Uker): 5 ppm(m) Innånding
Eksperimentalt resultat, nøkkelstudie

Etsing/Irritasjon på Huden

Produkt Sterkt etsende.

Alvorlig øyeskade/-Irritasjon

Produkt Gir alvorlig øyeskade.

Åndedrett- eller Hudsensibilisering

Produkt Klassifiseringskriteriene er ikke oppfylt, basert på tilgjengelige data.

Mutagenisitet på Kimceller

Produkt Klassifiseringskriteriene er ikke oppfylt, basert på tilgjengelige data.

Kreftfremkallende evne

Produkt Klassifiseringskriteriene er ikke oppfylt, basert på tilgjengelige data.

Reproduksjonstoksisitet

Produkt Klassifiseringskriteriene er ikke oppfylt, basert på tilgjengelige data.

SIKKERHETS DATABLAD

Sulfurdioksid

Utgivelsesdato: 16.01.2013
Sist oppdatert: 12.10.2017

Utgave: 1.0

HMS-databladnr.: 000010021800
10/15**Toksisitet for Bestemte Målorganer - Enkelt Eksponering****Produkt** Klassifiseringskriteriene er ikke oppfylt, basert på tilgjengelige data.**Toksisitet for Bestemte Målorganer - Gjentatt Eksponering****Produkt** Klassifiseringskriteriene er ikke oppfylt, basert på tilgjengelige data.**Aspirasjonsfare****Produkt** Gjelder ikke gasser og gassblandinger.**Avsnitt 12: Økologiske opplysninger****12.1 Toksisitet****Akutt toksisitet****Produkt** Ingen økologisk skade forårsakes av dette produktet.**Akutt toksisitet - Fisk**Sulfurdioksid LC 50 (Vederbuk (*Leuciscus idus*), 1 t): 220 - 460 mg/l**Akutt toksisitet - Vannlevende, Virvelløse Dyr**Sulfurdioksid EC 50 (Water flea (*Daphnia magna*), 48 t): 89 mg/l**Toksisitet til mikroorganismer**Sulfurdioksid EC 50 (Alge (*Scenedesmus subspicatus*), 72 t): 48,1 mg/l**12.2 Stabilitet og nedbrytbarhet****Produkt** Gjelder ikke gasser og gassblandinger.**12.3 Potensial for Bioakkumulering****Produkt** Produktet det er snakk om, forventes å være bionedbrytbart, og forventes ikke å forekomme i vannmiljøer over lengre tid.**12.4 Mobilitet i jord****Produkt** På grunn av høy flyktighet er det lite sannsynlig at produktet skal forårsake jord- eller vannforurensning.

Sulfurdioksid

På grunn av høy flyktighet er det lite sannsynlig at produktet skal forårsake jord- eller vannforurensning.

12.5 Resultater av PBT- og vPVB-vurderinger**Produkt** Ikke klassifisert som persistent, svært persistent, bioakkumulerende eller toksisk.**12.6 Andre Skadelige Virkninger:**

Ingen økologisk skade forårsakes av dette produktet.

SIKKERHETSDATABLAD

Sulfurdioksid

Utgivelsesdato: 16.01.2013
Sist oppdatert: 12.10.2017

Utgave: 1.0

HMS-databladnr.: 000010021800
11/15**Avsnitt 13: Instruksjoner om deponering****13.1 Avfallsbehandlingsmetoder**

Generelle opplysninger: Må ikke slippes til atmosfæren. Ta kontakt med leverandør for særskilt veiledning.

Metoder til fjerning: Se EIGA-reglene for praksis (dok. 30 "Avhending av gasser", kan lastes ned på <http://www.eiga.org>) for flere opplysninger om egnede avhendingsmetoder. Kasser beholderen kun via gassleverandøren. Utslipp, behandling eller avhending kan være underlagt nasjonale og lokale lover og forskrifter. Giftige og korrosive gasser som dannes ved forbrenning bør vaskes ut før de slippes ut i atmosfæren.

Europeiske avfallskoder

Beholder: 16 05 04*: Gases in pressure containers (including halons) containing dangerous substances.

Avsnitt 14: Transportopplysninger**ADR**

14.1 UN-nummer: UN 1079
14.2 Korrekt Transportnavn, UN: SVOVELDIOKSID
14.3 Transportfareklasse(r)
Klasse: 2
Etikett(er): 2.3, 8
ADR-farenr.: 268
Tunnelrestriksjonskode: (C/D)
14.4 Emballasjegruppe: -
14.5 Miljøfarer: ikke anvendelig
14.6 Spesielle forholdsregler for brukeren: -

RID

14.1 UN-nummer: UN 1079
14.2 Korrekt Transportnavn, UN: SVOVELDIOKSID
14.3 Transportfareklasse(r)
Klasse: 2
Etikett(er): 2.3, 8
14.4 Emballasjegruppe: -
14.5 Miljøfarer: ikke anvendelig
14.6 Spesielle forholdsregler for brukeren: -

SIKKERHETS DATABLAD

Sulfurdioksid

Utgivelsesdato: 16.01.2013
Sist oppdatert: 12.10.2017

Utgave: 1.0

HMS-databladnr.: 000010021800
12/15

IMDG

14.1 UN-nummer: UN 1079
14.2 Korrekt Transportnavn, UN: SULPHUR DIOXIDE
14.3 Transportfareklasse(r)
Klasse: 2.3
Etikett(er): 2.3, 8
EmS No.: F-C, S-U
14.3 Emballasjegruppe: -
14.5 Miljøfarer: ikke anvendelig
14.6 Spesielle forholdsregler for brukeren: -

IATA

14.1 UN-nummer: UN 1079
14.2 Korrekt teknisk navn: Sulphur dioxide
14.3 Transportfareklasse(r):
Klasse: 2.3
Etikett(er): -
14.4 Emballasjegruppe: -
14.5 Miljøfarer: ikke anvendelig
14.6 Spesielle forholdsregler for brukeren: -
ANDRE OPPLYSNINGER
Passasjer- og transportfly: Forbudt.
Kun lastefly: Forbudt.

14.7 Transport i bulk, ifølge vedlegg II i MARPOL og IBC-koden: ikke anvendelig

Tilleggsidentifikasjon: Unngå transport i kjøretøy hvor lasten ikke er separat fra førerhuset. Sørg for at sjåføren er kjent med de potensielle farene med lasten og vet hva som skal gjøres ved ulykker eller nødsituasjoner. Sikre lasten før transporten starter. Sjekk at flaskeventilen er stengt og ikke lekker. Flaskeventilbeskyttere eller hetter skal være på plass. Sikre tilstrekkelig luftventilasjon.

Opplysninger om bestemmelser

15.1 Sikkerhets-, helse- og miljøforskrifter/-lovverk som er spesifikke for stoffet eller blandingen:

EU-forskrifter

Direktiv 96/61/EØF: Begrensning av utslippene av flyktige organiske forbindelser som skyldes bruk av organiske løsemidler i visse virksomheter og anlegg (IPPC): Artikkel 15, European Pollution Emission Registry (EPER – europeisk forurensingsutslippsregister):

SIKKERHETSDATBLAD

Sulfurdioksid

Utgivelsesdato: 16.01.2013
Sist oppdatert: 12.10.2017

Utgave: 1.0

HMS-databladnr.: 000010021800
13/15

Kjemisk navn	CAS-nr.	Konsentrasjon
Sulfurdioksid	7446-09-5	100%

Direktiv 96/82/EF (Seveso III): Kontroll med farene for større ulykker med farlige stoffer:

Kjemisk navn	CAS-nr.	Konsentrasjon
Sulfurdioksid	7446-09-5	100%

Direktiv 98/24/EF, Vern av arbeidstakernes helse og sikkerhet mot risiko i forbindelse med kjemisk agens på arbeidsplassen:

Kjemisk navn	CAS-nr.	Konsentrasjon
Sulfurdioksid	7446-09-5	100%

Nasjonale forskrifter

Rådsdirektiv 89/391/EØF om introduksjon av tiltak for å fremme forbedringer innen sikkerhet og helse for arbeidere på arbeidsplassen
Direktiv 89/686/EØF om personlig verneutstyr
Kun produkter som oppfyller matvareforskriftene 95/2/EU og 2008/84/EU og er merket deretter, kan brukes som tilsetning i mat.
Dette sikkerhetsdatabladet er utarbeidet for å overholde forskrift (EU) 2015/830.

15.2 Vurdering av kjemisk sikkerhet:

Det er ikke utført kjemisk sikkerhetsvurdering.

Avsnitt 16: Andre opplysninger

Revisjonsinformasjon: Ikke relevant.

SIKKERHETS DATABLAD

Sulfurdioksid

Utgivelsesdato: 16.01.2013
Sist oppdatert: 12.10.2017

Utgave: 1.0

HMS-databladnr.: 000010021800
14/15

Referanser til litteratur og datakilder:

Ulike datakilder er brukt til å utarbeide dette sikkerhetsdatabladet, de omfatter men er ikke begrenset til:
Råd for registrering av toksiske stoffer og sykdommer (ATSDR)
<http://www.atsdr.cdc.gov/>
European Chemical Agency: Råd om utarbeiding av sikkerhetsdatablad.
European Chemical Agency: Informasjon om registrerte stoffer
<http://apps.echa.europa.eu/registered/registered-sub.aspx#search>
European Industrial Gases Association (EIGA) dok. 169 Klassifiserings- og merkeguide.
Internasjonalt program om kjemikaliesikkerhet (<http://www.inchem.org/>)
ISO 10156:2010 Gasser og gassblandinger - Bestemmelse av brannpotensialet og oksideringsevnen for utvalget av sylinderventiluttak.
Matheson Gas Data Book, 7. utgave.
National Institute for Standards and Technology (NIST) Standard referansedatabasenummer 69
ESIS (europeisk informasjonssystem for kjemiske stoffer - European chemical Substances 5 Information System)-plattformen i tidligere European Chemicals Bureau (ECB) ESIS (<http://ecb.jrc.ec.europa.eu/esis/>).
European Chemical Industry Council (CEFIC) ERICards.
USAs National Library of Medicines datanettverk for toksikologi TOXNET (<http://toxnet.nlm.nih.gov/index.html>)
Threshold Limit Values (terskelgrenseverdi - TLV) fra daværende American Conference of Governmental Industrial Hygienists (ACGIH).
Informasjon fra leverandører, spesifikk for stoffet.
Opplysningene i dette dokumentet var etter vår kjennskap korrekt på utgivelsestidspunktet.

Innholdet i H-setningene i avsnitt 2 og 3

H280	Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming.
H314	Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.
H318	Gir alvorlig øyeskade.
H331	Giftig ved innånding.

Opplæringsinformasjon:

Brukere av pusteutstyr må få regelmessig trening. Sørg for at operatøren forstår giftfaren.

Klassifisering ifølge EU-forskrift nr. 1272/2008, med endringer.

Press. Gas Liq. Gas, H280
Acute Tox. 3, H331
Skin Corr. 1B, H314
Eye Dam. 1, H318

ANDRE OPPLYSNINGER:

Før dette produktet tas i bruk i en ny prosess eller eksperiment, må en grundig studie av materialkompatibilitet og sikkerhet være utført. Sikre tilstrekkelig luftventilasjon. Se til at alle nasjonale/lokale bestemmelser blir fulgt opp. Det tas ikke ansvar for evt. skade eller uhell som kan oppstå som følge av bruk av dette dokumentet.

Sist oppdatert:

12.10.2017

Ansvarsfraskrivelse:

Disse opplysningene er gitt uten noen form for garantier. Opplysningene er korrekt i følge vår overbevisning. Disse opplysningene bør brukes som grunnlag for uavhengige vurderinger av metoder for å sikre arbeidsmiljøet og miljøet generelt.

SIKKERHETSDATBLAD

Sulfurdioksid

Utgivelsesdato: 16.01.2013
Sist oppdatert: 12.10.2017

Utgave: 1.0

HMS-databladnr.: 000010021800
15/15
